

La visualització d'allò que és inèdit

El mapa com a analogia

La realitat física

Els “what if”

Recorreguts

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.1. El mapa com a analogia

Fingerplan de Copenhaguen

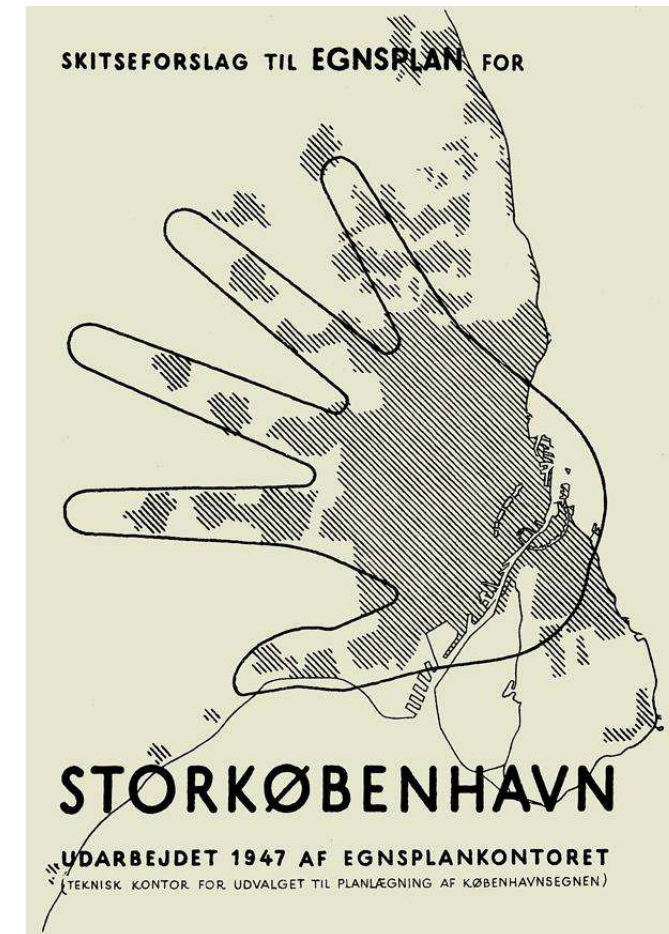
A Handful Map of Santa Cruz and Environs

Moltes representacions cartogràfiques recorren a l'analogia per transmetre la informació de manera més eficient. Es tracta de representacions en què la semblança de l'àmbit representat amb una altra figura coneguda contribueix a fixar-lo en la memòria (recordem que aquest recull no considera aquelles il·lustracions artístiques en què el contingut cartogràfic queda subordinat a l'expressió plàstica sinó únicament aquelles que centren el seu interès en la representació del territori, per a la qual cosa es valen de diversos recursos, entre els quals es poden trobar les analogies amb un component més o menys artístic).

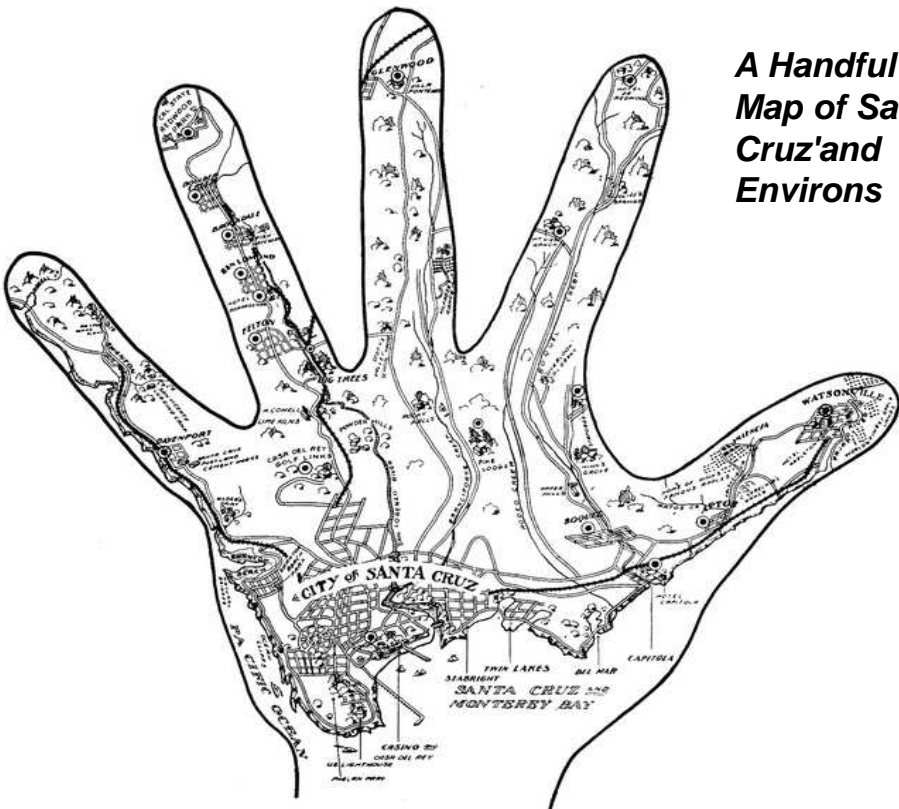
Un recurs força utilitzat és el de la mà humana. La seva morfologia la fa especialment indicada per equipar-la amb elements lineals (camins, carreteres, canals) estructurades radialment al voltant d'un centre articulador (una ciutat, un poble).

Un primer exemple d'aquesta analogia amb la mà humana correspon a l'explícit *A Handful Map of Santa Cruz and Environs*. El mapa, elaborat per [Polly Hill](#) l'any 1912, formava part d'un fulletó propagandístic de Santa Cruz i el seu entorn, a la costa de Califòrnia.

Un segon exemple és el del pla territorial elaborat per a l'àrea metropolitana de Copenhaguen l'any 1947. El pla preveia la connexió de la ciutat de Copenhaguen amb els seus entorns a partir del desenvolupament de cinc franges al voltant de sengles línies de ferrocarril. Cadascuna d'aquestes franges estaria separada de la resta per zones verdes destinades a les activitats agràries o a l'esbarjo. La forma resultant de la proposta, amb cinc apèndixs projectats des d'una àrea central va recordar immediatament la forma d'una mà humana i va atorgar al pla el nom de *Fingerplan* ("pla de dits").

Skyscrapercity

A HANDFULL 17 2/3 MILE DRIVES From Casa Del Rey and Casino SANTA CRUZ

ORIGINATED BY
FRED. W. SWANTON

DRAWN BY
POLLY HILL

● LUNCHES SATISFABLE

==== ROADS OR DRIVES

==== RAIL ROUNDS

DISTANCE FROM CASA DEL REY

- To Lighthouse 1/4 m.
- Phelan Park 3/4 m.
- Ocean Cliffs 1 1/4 m.
- Swanton Beach Park 2 1/4 m.
- Wilder's Dairy 4 m.
- Davenport 12 m.
- San Vicente Logging Camp 21 m.
- Swanton 18 m.
- Big Creek Power Plant 21 m.
- Wadell Creek 23 m.
- Casa Del Rey Golf Links 2 m.
- Powder Mills 2 1/2 m.
- Henry Cowell Lime Kilns 3 1/2 m.
- Big Trees 6 m.
- Felton 7 m.
- Hotel Rowardenan 9 3/4 m.
- Ben Lomond 10 m.
- Fish Hatchery and Brookdale 12 m.
- Boulder Creek, 14 m.
- Cal. State Redwood Park 29 m.

DISTANCE FROM CASA DEL REY

- To Rocky Falls 5 m
- Scott's Valley School House 6 m
- Glenwood 15 m.
- Villa Fontenay 12 m.
- Pine Lodge 4 m.
- Kilfasset Ranch 7 m.
- Seabright 1 m.
- Twin Lakes 1 1/2 m.
- Del Mar 3 m.
- Capitola 5 m.
- Soquel 5 m.
- Mt View Ranch 9 m.
- Olive's Springs 9 1/2 m.
- Hotel De Redwood 15 m.
- Paper Mills 6 m.
- Stafford's 7 1/2 m.
- Hihn's Grove 7 1/2 m.
- Aptos 8 m.
- Valencia 10 m.
- Watsonville 20 m.
- C. Spreckels' Ranch 9 m.

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.1. El mapa com a analogia

Michael Aitzinger, 1583

Claes Janszoon Visscher, 1610

Jodocus Hondius, 1611

Leo Belgicus

Més de tres segles abans dels metacarpians mapes de Santa Cruz o de Copenhagen, Bèlgica¹ era ja representada amb la forma d'un lleó. El primer *Leo Belgicus* és atribuïble al cartògraf austríac [Michael Aitzinger](#), qui va recórrer a l'analogia animal l'any 1583, en plena guerra holandesa per la independència contra la monarquia espanyola (Guerra dels Vuitanta Anys). El motiu estava inspirat en la figura del lleó que apareixia en molts escuts d'armes holandesos.

A la il·lustració d'Atzinger van seguir moltes altres de semblants: [Claes Janszoon Visscher](#), 1610, [Jodocus Hondius](#) in 1611, [Kaerius \(van der Keere\)](#) 1617, [Hondius & Gerritsz](#), 1630, [Visscher](#) 1648 i 1650 o [Schenk](#) 1707.

En la majoria de casos el cap del lleó correspon a la part septentrional, si bé una reproducció de [Jodocus Hondius](#) el mostra en sentit invers.

[Petrus Kaerius](#),
1617)

1) Bèlgica és entesa aquí com l'àmbit sencer que comprenia els Països Baixos abans de la seva divisió el segle XVI i que es corresponia amb els actuals territoris de Bèlgica, Holanda, Luxemburg i una petita part del nord de França.

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.1. El mapa com a analogia

Els motius zoomòrfics han estat sovint utilitzats en les representacions cartogràfiques de vegades en formes encara més explícites, les quals recorren a figures associades a determinats sentiments, com ara el de temor.

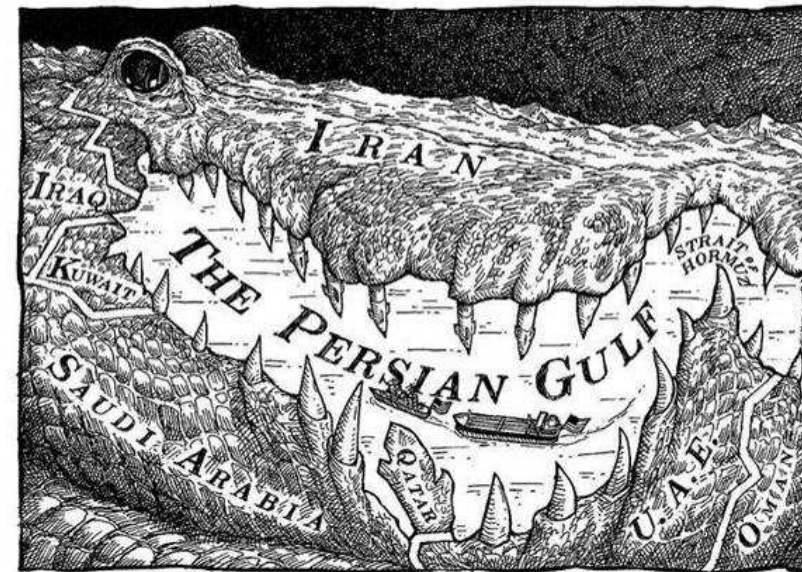
Tal és el cas de *The Hungry Gulf Crocodile*, de [John Wagner](#), que mostra l'àrea del golf pèrsic com la boca d'un cocodril d'esmolades i amenaçadores dents. Segons l'autor, la imatge va ser creada per il·lustrar un reportatge d'un diari sobre els perills d'una intervenció nordamericana a la zona abans de la intervenció a Kuwait.

Com fa notar [Frank Jacobs](#) a *StrangeMaps*, la reputació de la zona ve avalada pel fet d'haver patit tres conflictes armats al llarg de les darreres tres dècades: la guerra entre l'Iran i l'Iraq (1980-1988), la reconquesta de Kuwait (1990-1991) i la invasió de l'Iraq liderada pels Estats Units (2003).

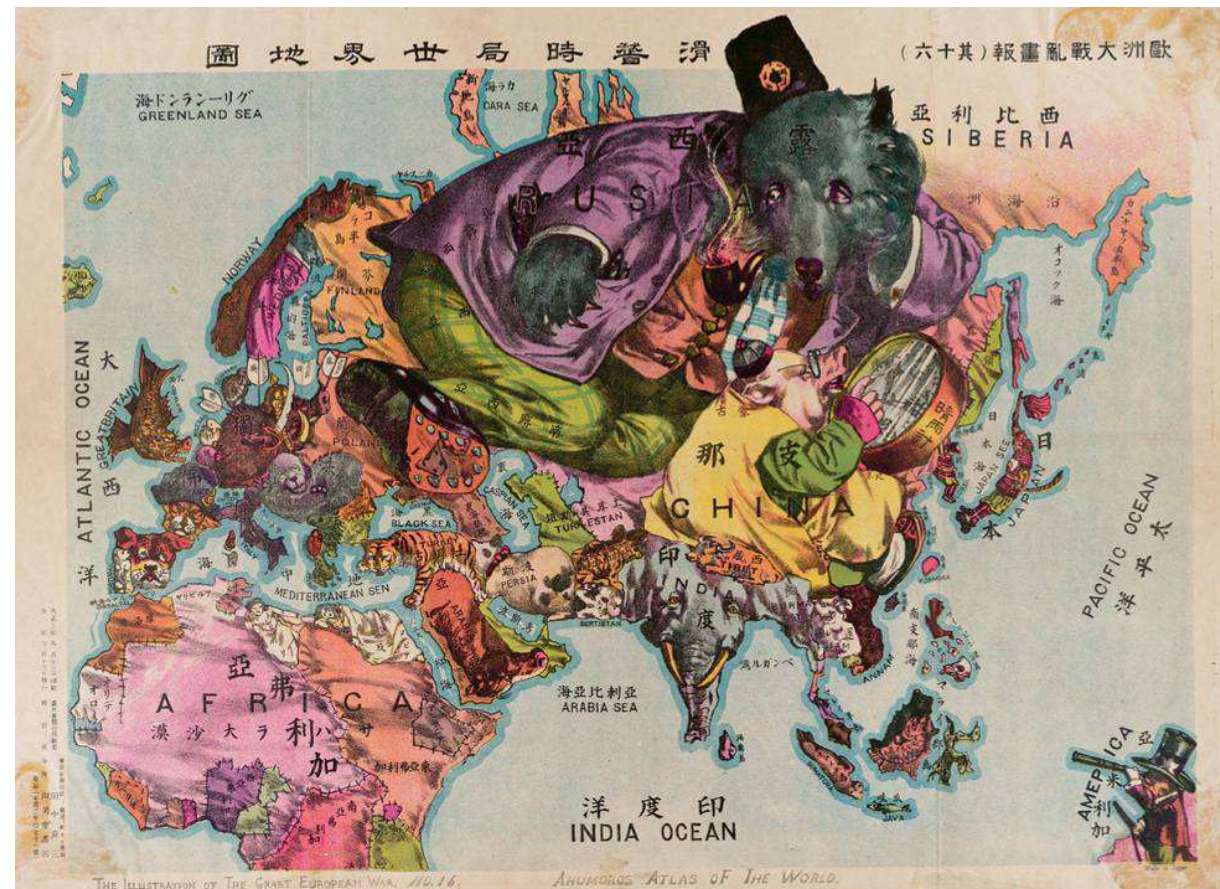
Molt abans dels conflictes del Golf Pèrsic, la tensió internacional que precedeix o que impera durant els conflictes bèl·lics havia estat plasmada reiteradament en diverses representacions de base cartogràfica (vegeu, al capítol anterior, els mapes de [Gillray](#), de [Hadol](#) o algunes de les moltes il·lustracions aparegudes al llarg de la Primera Guerra Mundial).

A *The Illustration of The Great European War No.16*, realitzat pel japonès [Tanaka](#) i publicat l'any 1914 a *A Humorous Atlas of the World*, la situació de preguerra és evident. Però destaca, sobretot, el punt de vista oriental de la il·lustració, amb detalls com el d'un enorme ós rus observant la situació o un porc xinès aliè a l'esdeveniment que es forjava al continent europeu.

The Hungry Gulf Crocodile

The Illustration of The Great European War No.16

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.1. El mapa com a analogia

L'analogia implica per definició dos objectes de comparació. En el cas de les analogies que recollim aquí un d'aquests objectes és el mapa. En la comparació, però, pot ser que el mapa, la representació dels elements territorials, se serveixi d'altres imatges per incrementar la seva capacitat comunicativa o potser, d'altra banda, que la representació d'altres elements utilitzi tècniques i motius cartogràfics.

Així, si en els mapes anteriors els motius antropomòrfics i zoomòrfics han estat utilitzats per il·lustrar elements territorials (ciutats, eixos de comunicació, països), altres tipus de representació es basen en recursos cartogràfics àmpliament coneguts (i reconeguts) per la població per facilitar-ne la comprensió.

Tal és el cas de *Transit Maps of the World*, publicat l'any 2007 com a fulletó electrònic promocional del llibre homònim de [Mark Ovenden](#) publicat per Penguin. La imatge mostra, com s'especifica a la part inferior, "totes les ciutats del món que tenen, estan construint o planifiquen construir un sistema de transport urbà ferroviari". El diagrama superposa el mapa del món amb les esmentades ciutats i l'esquema de la xarxa de metro de Londres seguint el disseny del plànol de [Harry Beck](#). Malgrat la distorsió a què obliga l'encaix d'ambdues representacions el resultat és enormement efectiu.

Transit Maps of the World

7. La visualització d'allò que és inèdit

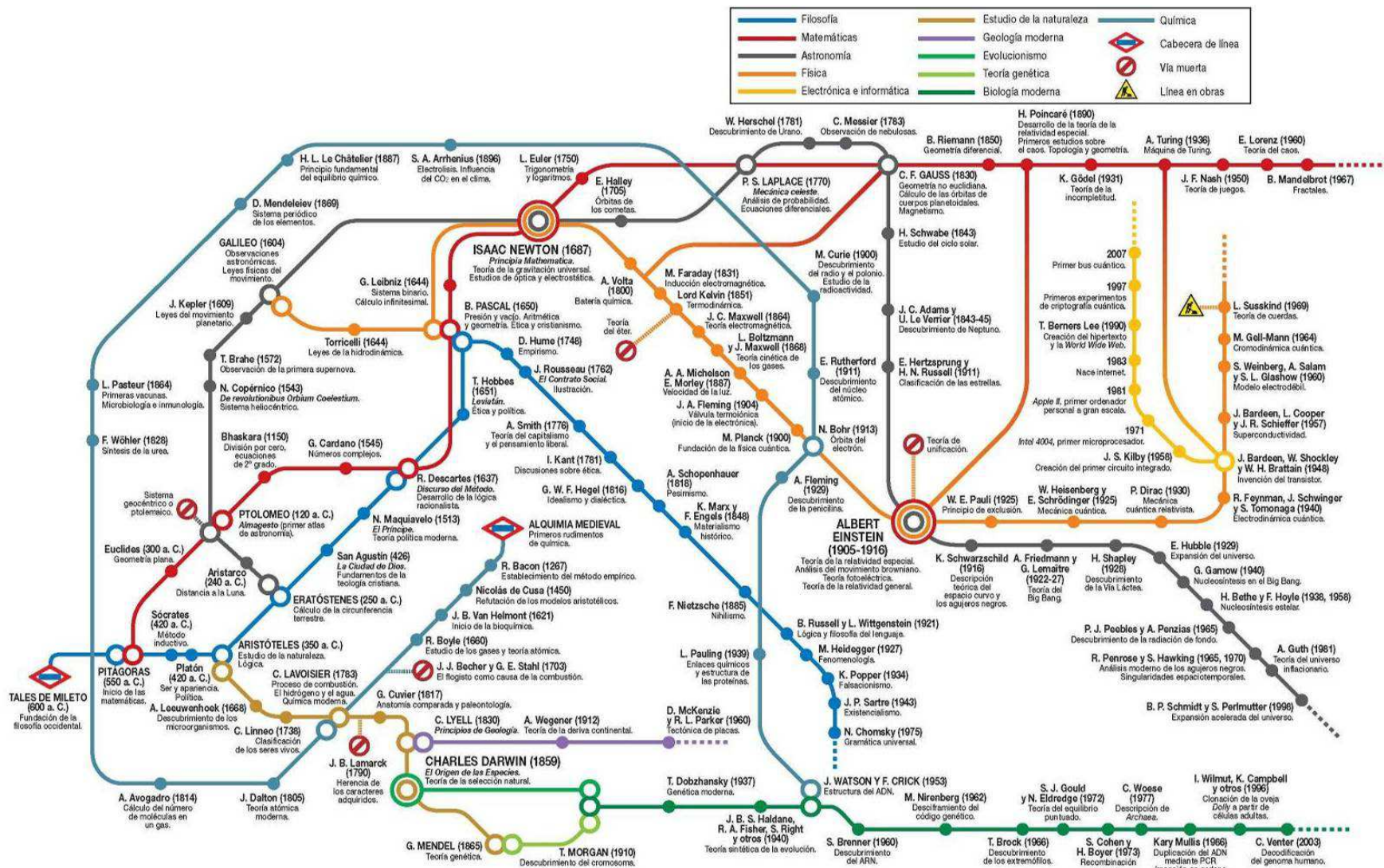
7.1. El mapa com a analogia

El gran metro de la Ciència

De la mateixa manera que *Transit Map of the World*, *El gran metro de la Ciencia*, elaborat per José Antonio Peñas a partir d'una idea de *Superinteressante* de Brasil i publicat a la revista *Muy Interesante* a Espanya l'any 2008, recorre a l'analogia amb una xarxa de metro.

En aquest cas la xarxa és abstracta i cadascuna de les onze línies representa una branca de la ciència, mentre que cada estació rep el nom d'un personatge cèlebre d'aquella disciplina. A banda d'incorporar il·lustratius símbols de "Cabecera de línea", "Vía muerta" o "Línea en obras", el principal atractiu del mapa consisteix en la representació de les interseccions entre les diverses branques del coneixement científic (intercanviadors a la xarxa de metro).

Aquest és justament el sentit de recórrer al recurs cartogràfic per representar l'evolució conjunta de les disciplines científiques: l'ús de les dues dimensions permet incorporar elements gràfics de relació difícils de transmetre en la descripció lineal d'una única disciplina.

7. La visualització d'allò que és inèdit

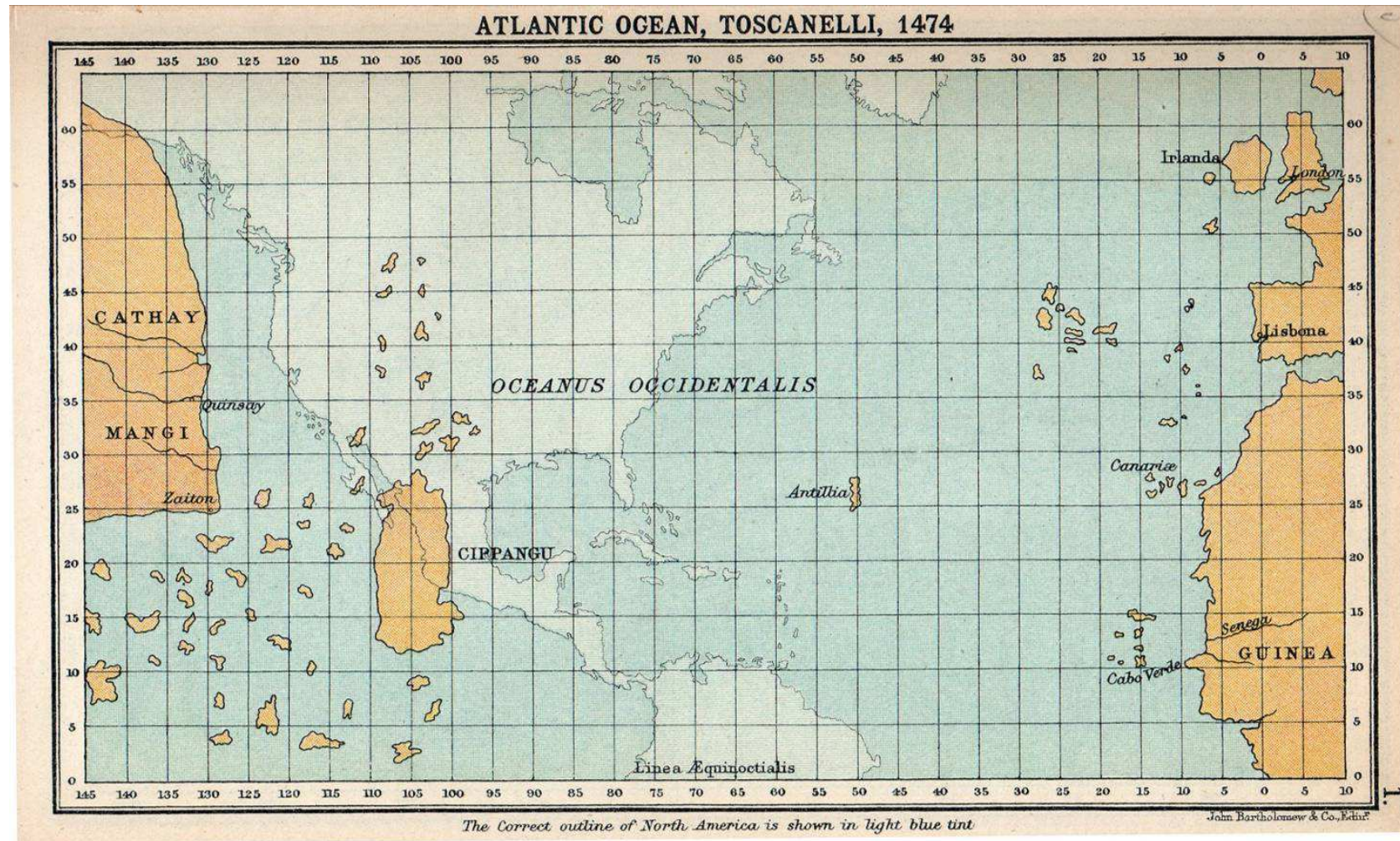
7.2. La realitat física

Atlantic Ocean, Toscanelli, 1474

Atlantic Ocean, Toscanelli, 1474 va ser publicat a *A Literary and Historical Atlas of America* l'any 1911¹. La imatge superposa el perfil del continent americà al mapa que el matemàtic, astrònom i cosmògraf florentí [Paolo dal Pozzo Toscanelli](#) va elaborar a finals del segle XV.

Com és sabut, el 'descobrimet' d'Amèrica per Cristòfor Colom va ser degut en bona part a l'estimació errònia de Toscanelli sobre la circumferència de la Terra i als mapes que representaven aquesta estimació i que Colom portava en el seu viatge l'any 1492 buscant una ruta més curta a les Índies navegant cap a Occident, en comptes de la tradicional que vorejava el Cap de Bona Esperança. Seguint aquests mapes, quan Colom va arribar a terres americanes va creure que es trobava a Cipangu (el nom amb què Japó era conegut a Europa des dels viatges de Marco Polo), incapaç d'adonar-se de que entre Europa i Àsia es trobava una altra massa continental.

La superposició d'ambdues il·lustracions permet fer-se una idea de la realitat física, en aquest cas del conjunt del planeta, tal com aquesta era coneguda pels europeus de fa cinc segles.

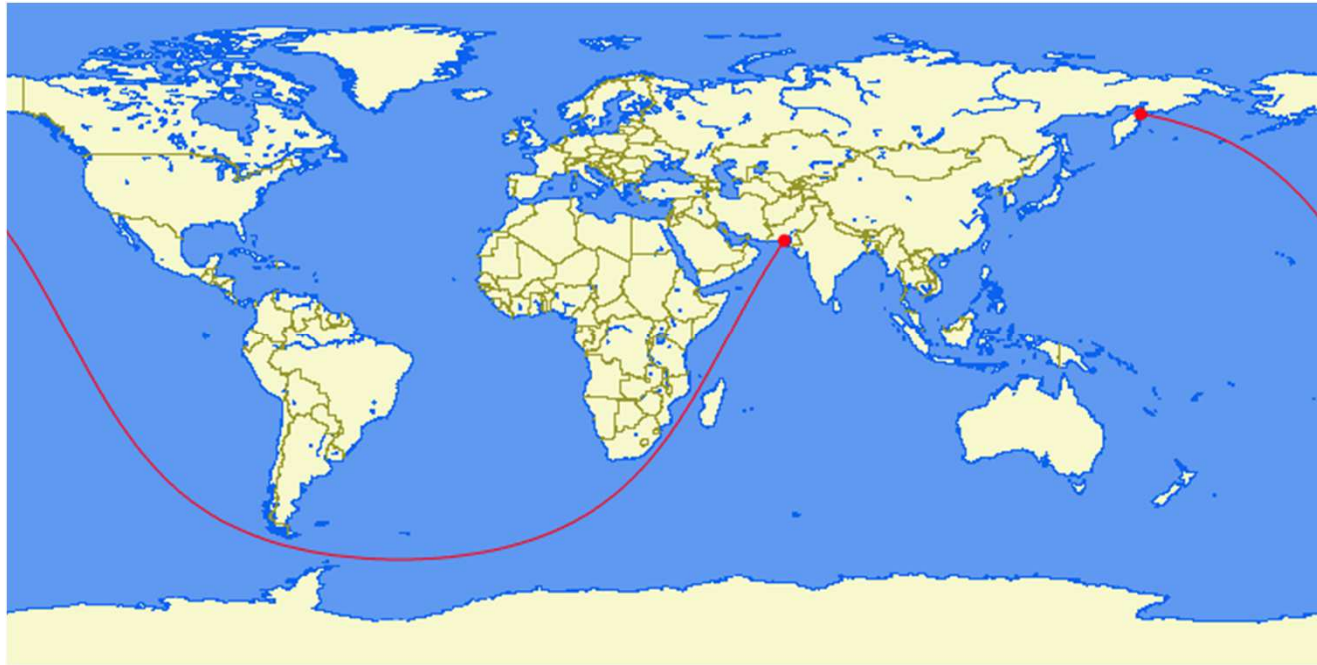
Strange Maps i Internet Archive

1) [John George Bartholomew](#): *A Literary and Historical Atlas of America*. J.M. Dent & Sons Ltd., Londres, i E.P. Dutton & Company, Nova York, 1911. El document es pot descarregar en format pdf a Internet Archive (archive.org/details/literaryhistoric00bartoft).

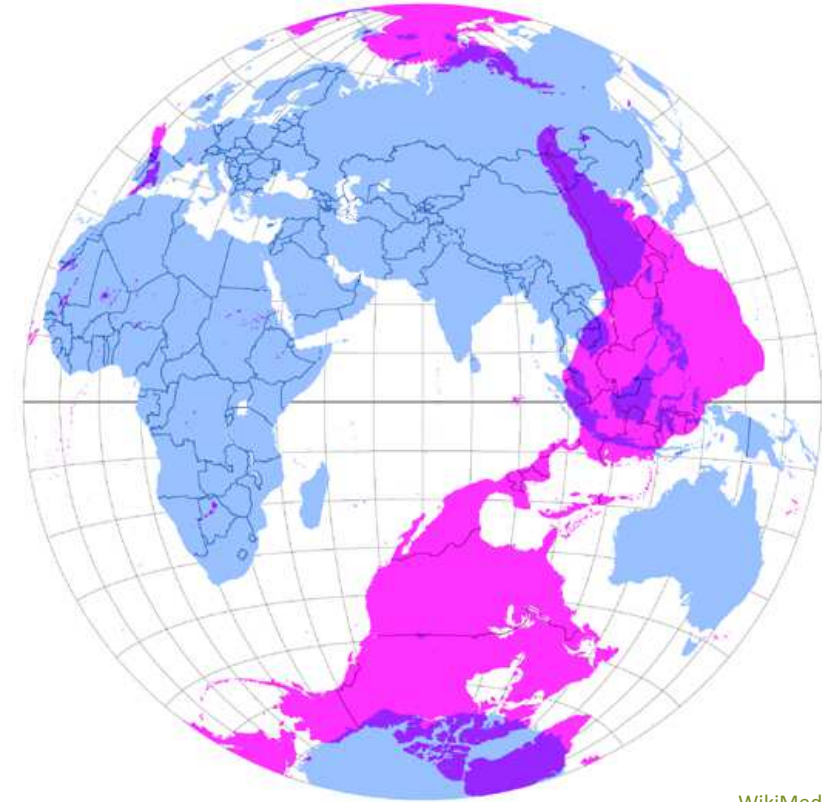
7. La visualització d'allò que és inèdit

7.2. La realitat física

De Pakistan a Kamtxatka sense moure el timó

Antípodes

WikiMedia

És conegut que la forma esfèrica de la Terra dificulta la comprensió del fet que la ruta més curta entre dos punts (la línia recta) té una representació corba sobre la imatge que la major part de la població té del món, ja que aquesta es basa en la majoria de casos en els mapes bidimensionals realitzats a partir de diverses projeccions. D'aquí prové la sorpresa que sovint causa el fet d'assabentar-se de que la ruta aèria entre, per exemple, Ankara i Nova York (totes dues ciutats a una latitud de 40°) es desvii fins als 55° de latitud¹.

La representació esdevé més interessant, però, quan es mostra, com en la imatge, la possibilitat de navegar des de Pakistan fins a Kamtxatka en línia recta, és a dir, sense moure el timó del vaixell recorrent així, més de 32.000 quilòmetres.

Igualment, la representació superposada dels dos hemisferis permet comprovar amb exactitud la correspondència exacta dels àmbits diametralment oposats de la superfície terrestre, és a dir, de les antípodes.

Es comprova, d'aquesta manera, que les antípodes de la major part dels continents estan formades pels oceans. D'aquesta manera, a banda de les terres polars, únicament una part d'Amèrica del Sud, la seva correspondència al sud-est asiàtic, una part d'Espanya i la seva correspondència a Nova Zelanda tenen antípodes terrestres (a les que caldria sumar també els múltiples arxipèlags del Pacífic que 'esquitxen' la superfície africana).

1) Vegeu, en aquest sentit, una interessant eina de representació de rutes aèries Great Circle Mapper: gc.kls2.com/

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.2. La realitat física

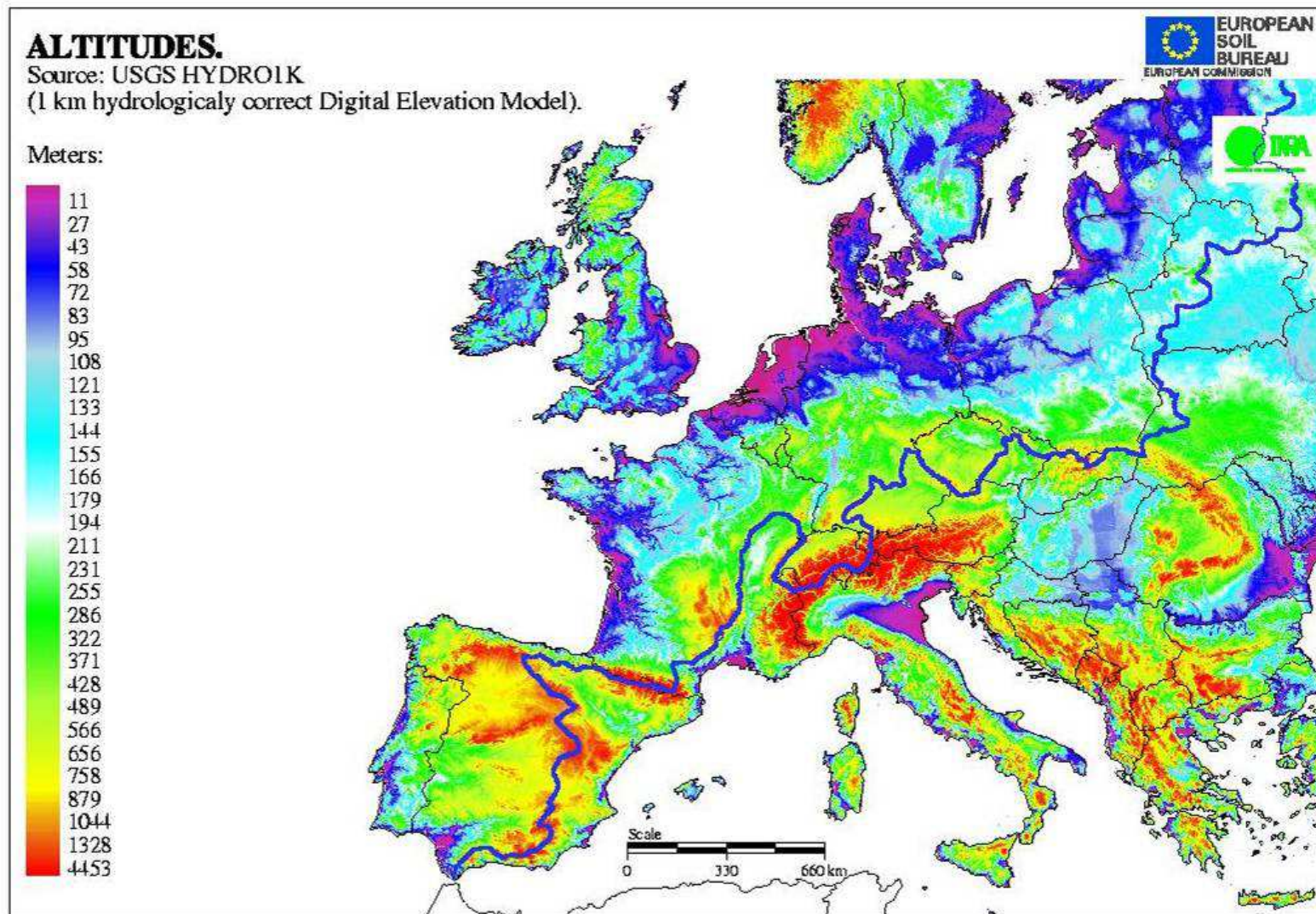
La divisió continental europea

Que la massa continental europea s'endinsa entre dues làmines d'aigua de diferents característiques i dimensions, l'oceà Atlàntic i el mar Mediterrani, és prou conegut. Ara bé, quina part del territori europeu és tributària fluvialment de l'Atlàntic i quina del Mediterrani és una qüestió menys coneguda.

El mapa publicat per l'European Soil Bureau mostra la línia que divideix aquest territori en funció d'aquestes aportacions fluvials. La línia, que comença a Gibraltar i arriba al nord de Rússia, serpenteja capritxosament pel continent resseguint les carenes de les principals serralades i altres terrenys més planers.

Més enllà de la seva utilitat a l'hora d'entendre aspectes com el relleu del continent europeu o les aportacions fluvials a cadascun dels mars, el mapa mostra una aproximació als conceptes d'"Europa Mediterrània" i "Europa Atlàntica", alternativa a les actuals basades en criteris geogràfics o climàtics. En aquesta nova divisió Portugal i bona part d'Espanya serien considerades atlàntiques, metre que gran part dels països centreeuropeus, i fins i tot de Rússia correspondrien a l'Europa mediterrània.

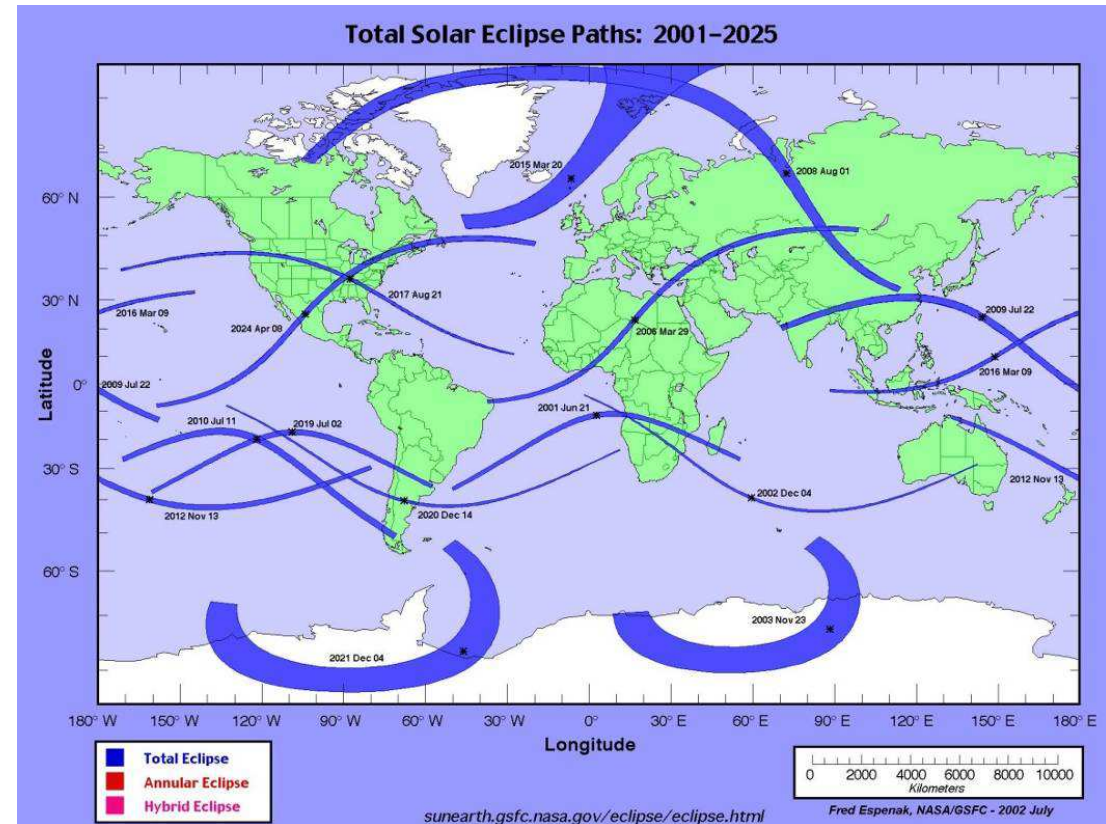
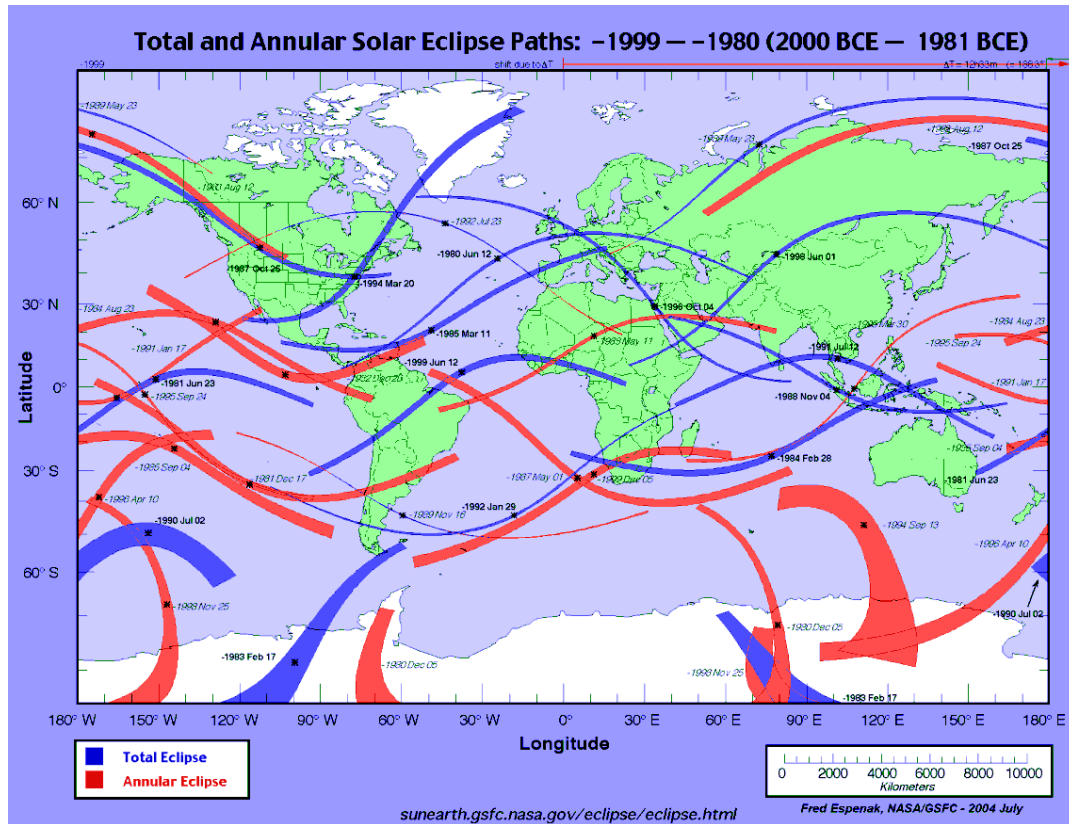
Al centre del Pirineu es pot apreciar (tot i que amb no massa precisió) un petit eixamplament de la línia divisòria. Serà degut a la hipòtesi plantejada per [Ramond Carbonnières](#) l'any 1787 i demostrada per [Norbert Casteret](#) l'any 1931?

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.2. La realitat física

Eclipsis

NASA

Un eclipsi solar és un esdeveniment que sempre ha causat fascinació en les élites teològiques o científiques de diverses civilitzacions, ja sigui per la impossibilitat d'explicar els seus orígens com per tot el contrari, és a dir, per conèixer amb precisió el cúmul de circumstàncies necessàries per que es produeixi. I ha fascinat també al conjunt de la població per la vistositat del fenomen i dels seus efectes sobre la superfície de la terra. Conèixer exactament el moment i el lloc en què serà visible un eclipsi solar ha estat fins fa poc una tasca difícil de predir. En l'actualitat, no només s'han realitzat les prediccions d'aquests episodis per als propers mil anys i s'ha seguit la traça dels quatre mil anteriors, sinó que s'ha pogut comunicar eficaçment a la població gràcies a la seva representació cartogràfica.

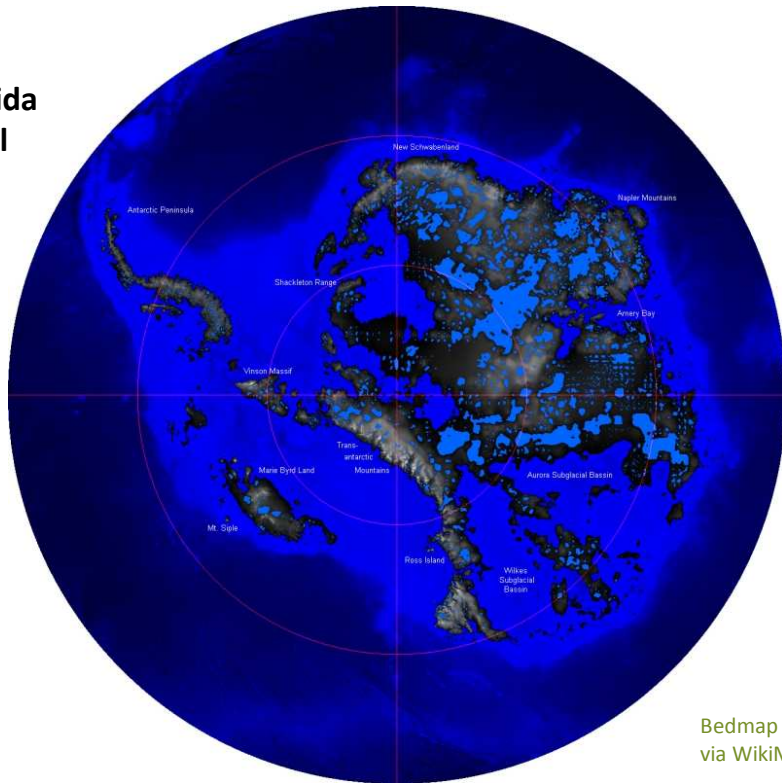
La National Aeronautics and Space Administration (NASA) en el seu *World Atlas of Solar Eclipse Paths*, mostra, a partir de l'ombrejat sobre el mapa, aquelles àrees de la superfície terrestre on ha estat visible o serà visible en el futur un eclipsi solar.

1) La NASA posa a disposició del públic més de 250 mapes classificats per períodes que abasten dels de l'any 2000 abans de Crist fins a l'any 3000 de la nostra era. Podeu consultar tots els mapes d'eclipsis a eclipse.gsfc.nasa.gov/SEatlas/SEatlas.html#3CE

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.3. Els "what if"

L'Antàrtida sense gel

Bedmap consortium
via Wikimedia

A més de les descripcions de l'estat actual o de les seves previsions futures, la realitat física de la Terra pot ser cartografiada també en clau d'hipòtesi, de suposició: "que passaria si...?". Tant *L'Antàrtida sense gel* com *Doggerland* són clars exemples d'aquest tipus de representacions.

El primer mostra les terres emergides realment existents sobre el casquet polar de l'Antàrtida. Com és sabut, el gruix mitjà de la capa de gel que cobreix l'Antàrtida és de 2.500 metres (amb un gruix màxim registrat de 4.776 metres a Tierra Adelia). A moltes àrees aquest gel supera àmpliament el límit del continent i s'estén cobrint l'oceà, donant com a resultat un casquet (indlandsis) d'extensió molt superior a la del continent real.

La imatge, realitzada pel Bedmap Consortium l'any 2006, mostra l'aspecte que tindria (que tindrà?) aquest continent en cas que desaparegués completament la capa de gel que el cobreix. Val a dir, però, que en la seva confecció no s'han tingut en compte l'increment del nivell del mar que provocaria el desglaç ni el possible aixecament de la massa terrestre un cop alliberada de la pressió de desenes de milers de tones que actualment suporta.

Doggerland

blog.education.nationalgeographic.com

Doggerland és el nom que rep una extensa àrea terrestre que unia les illes britàniques i el continent europeu fa aproximadament 12.000 anys, moment en què el final de la darrera glacial augmentà considerablement el nivell del mar. Cap a l'any 6800 abans de Crist tota la superfície de Doggerland havia desaparegut sota les aigües del Mar del Nord. Segons sembla, el nivell del mar va pujar a un ritme d'un o dos metres per segle i la terra va desaparèixer arran d'una sèrie d'inundacions puntuals¹.

1) Per a més informació sobre el projecte de mapificació de Doggerland que duen a terme Vince Gaffney i els seus col·legues de la Universitat de Birmingham Simon Fitch i Ken Thomson vegeu birmingham.ac.uk/schools/iaa/departments/archaeology/research/index.aspx

7. La visualització d'allò que és inèdit

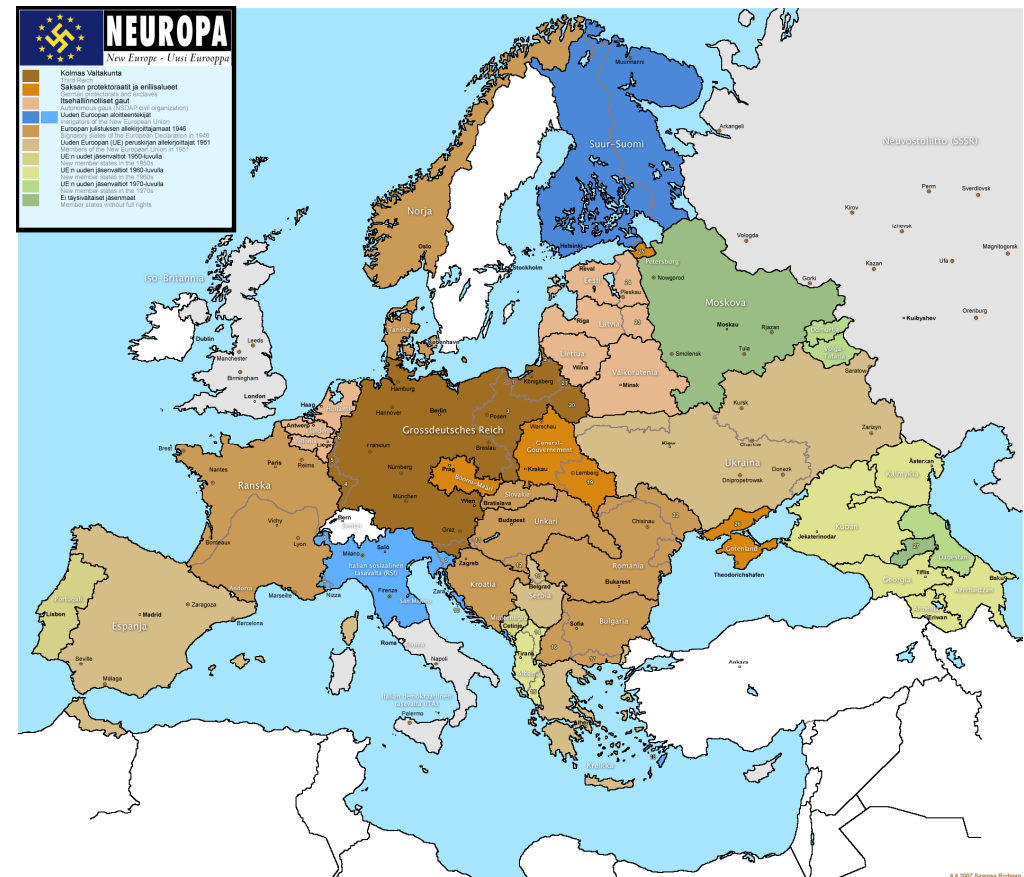
7.3. Els “what if”

Europe without Germany

Kalimedia via Strange Maps

Neuropa

Strange Maps

De la mateixa manera que els mapes poden esdevenir representació de situacions hipotètiques relatives als elements físics, poden ser vehicle de la imaginació respecte a les creacions humanes. En aquest sentit, les divisions administratives són segurament un dels elements susceptibles de reconsideració més interessants, no únicament pels resultats estètics de tal representació sinó també per les seves implicacions gnoseològiques: si els límits administratius són els que determinen els mapes, juguem a invertir la relació entre element definidor (el mapa) i element subordinat (el territori). Dibuixem el mapa segons una única visió subjectiva i inventada. Així ho fan *Europe without Germany* i (fins a cert punt el seu oposat) *Neuropa*.

El primer d'ells representa un mapa dels estats europeus en una hipotètica situació en què Alemanya no existís. Aquesta possibilitat havia estat somiada per molts ciutadans europeus i americans durant llargs períodes del segle XX¹, però, com és sabut, mai no es va arribar a materialitzar. El mapa, però, permet observar aquesta possibilitat, on el buit deixat per Alemanya és ocupat per l'extensió dels estats limítrofs.

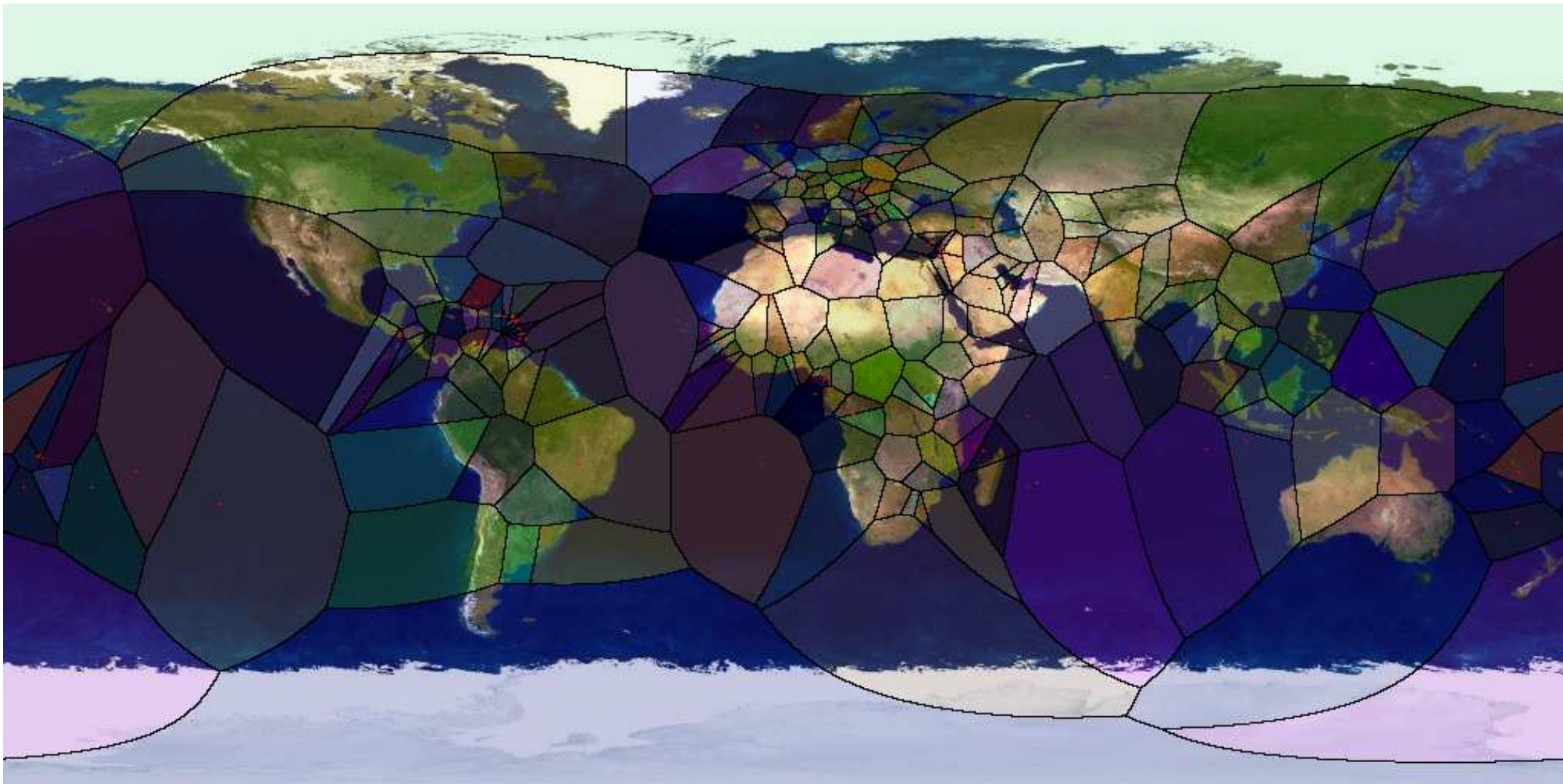
Neuropa mostra la situació contrària, és a dir, què hauria passat si els nazis haguessin guanyat la Segona Guerra Mundial. El mapa és fruit de l'especulació, en un intent de salvar la fins a cert punt incompreensible inexistència de mapes del Tercer Reich que mostressin els seus plans territorials per a després de la guerra.

1) I fins i tot ideades meticulosament, amb iniciatives com el pla de Henry Morgenthau Jr. o el llibre de Theodore Newman Kaufman *Germany Must Perish!*, que perseguïen l'eliminació total o parcial d'Alemanya i que fins i tot serien utilitzades per la propaganda nazi per reafirmar els seus propòsits.

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.3. Els “what if”

Voronoi diagram of the whole world

preschern.org via mapsontheweb

Una altra simulació cartogràfica (gairebé un *divertimento*) a partir d'elements administratius consisteix en representar els límits estatals a partir de criteris purament arbitraris.

Tal és el cas de *Voronoi diagram of the whole world*, elaborat per [Klaus Preschern](#) l'any 2012. El mapa mostra el món subdividit en polígons talment com un diagrama de [Voronoi](#).

Com és sabut, els diagrames de [Voronoi](#), concepte indissociable al dels polígons de [Thiessen](#) o a les tesselles de [Dirichlet](#), són un mètode d'interpolació basat en les distàncies euclidianes entre diversos parells de punts. Els polígons es creen traçant les mediatrises dels segments que uneixen els punts, de manera que, a partir de la seva intersecció es creen una sèrie de polígons els costats dels quals són equidistants als punts que han servit de base a la representació, en aquest cas, les capitals dels estats del món.

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.3. Els “what if”

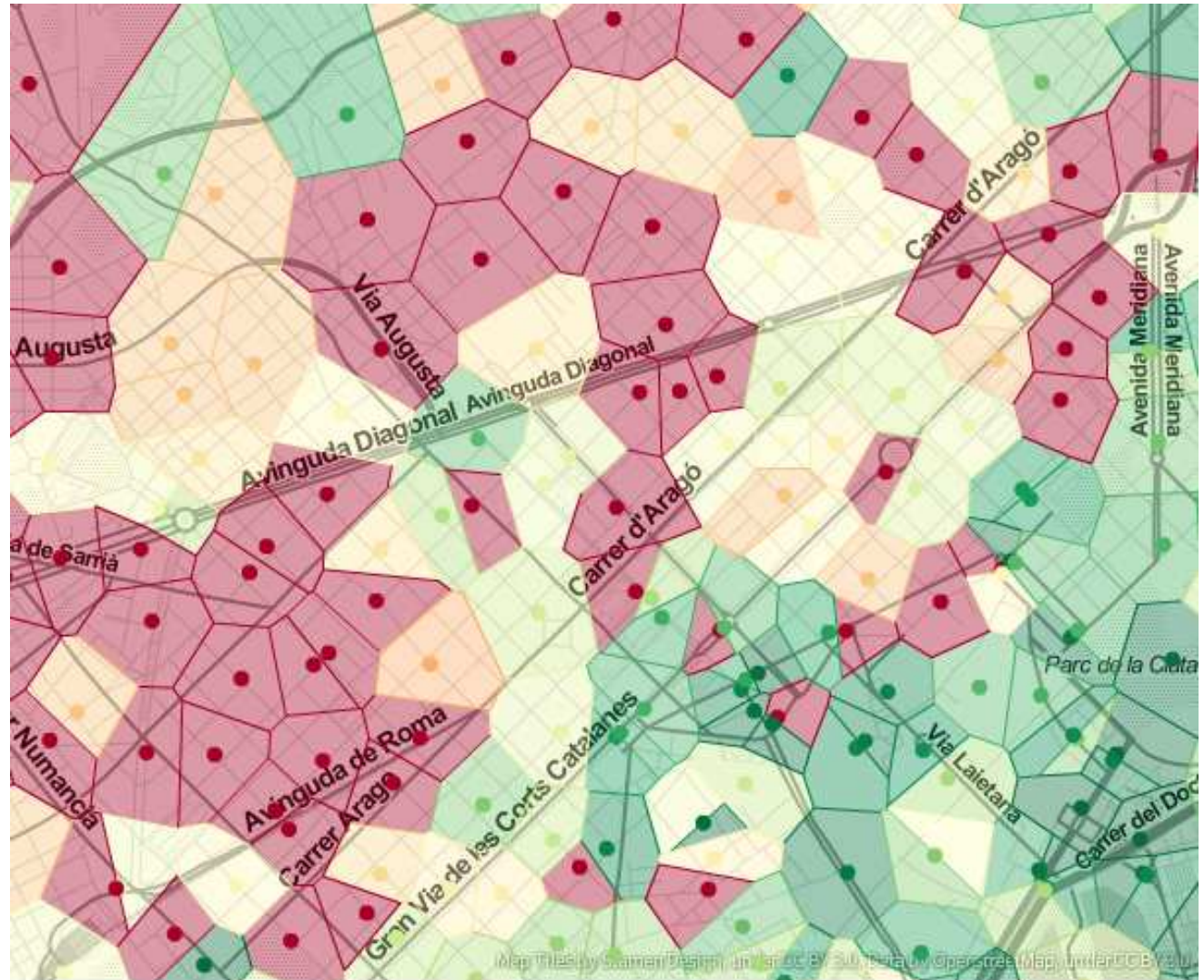
En el cas d'*Available Public bikes in BARCELONA (Bicing)* el dibuix dels polígons, lluny de ser un divertiment, té una aplicació pràctica de gran valor per tal d'optimitzar la prestació d'un servei, en aquest cas el de bicicletes públiques a la ciutat de Barcelona.

L'aplicació Quadrigram, desenvolupada per l'equip de Bestiario, permet múltiples possibilitats de representació de dades per facilitar-ne la visualització, moltes d'elles de base espacial.

Una de les representacions mostrades per la companyia per a la seva promoció correspon a aquest mapa sobre la disponibilitat de bicicletes a Barcelona. El mapa utilitza diagrames de [Voronoi](#) per tal de cobrir una àrea a partir de diversos punts (aparcaments de bicicletes) repartits per la seva superfície. La forma i extensió de les àrees ja permet una primera informació sobre la idoneïtat de la ubicació dels punts de serveis. Aquesta, però, dependrà lògicament de la població a servir, tant potencialment com usuària real i, a més, tenint en compte les oscil·lacions de la demanda al llarg del dia.

En aquest sentit, la coloració de les àrees en funció de la disponibilitat de bicicletes i la seva evolució (l'aplicació és dinàmica) proporciona una informació extremadament clara de l'adequació de l'oferta a la demanda.

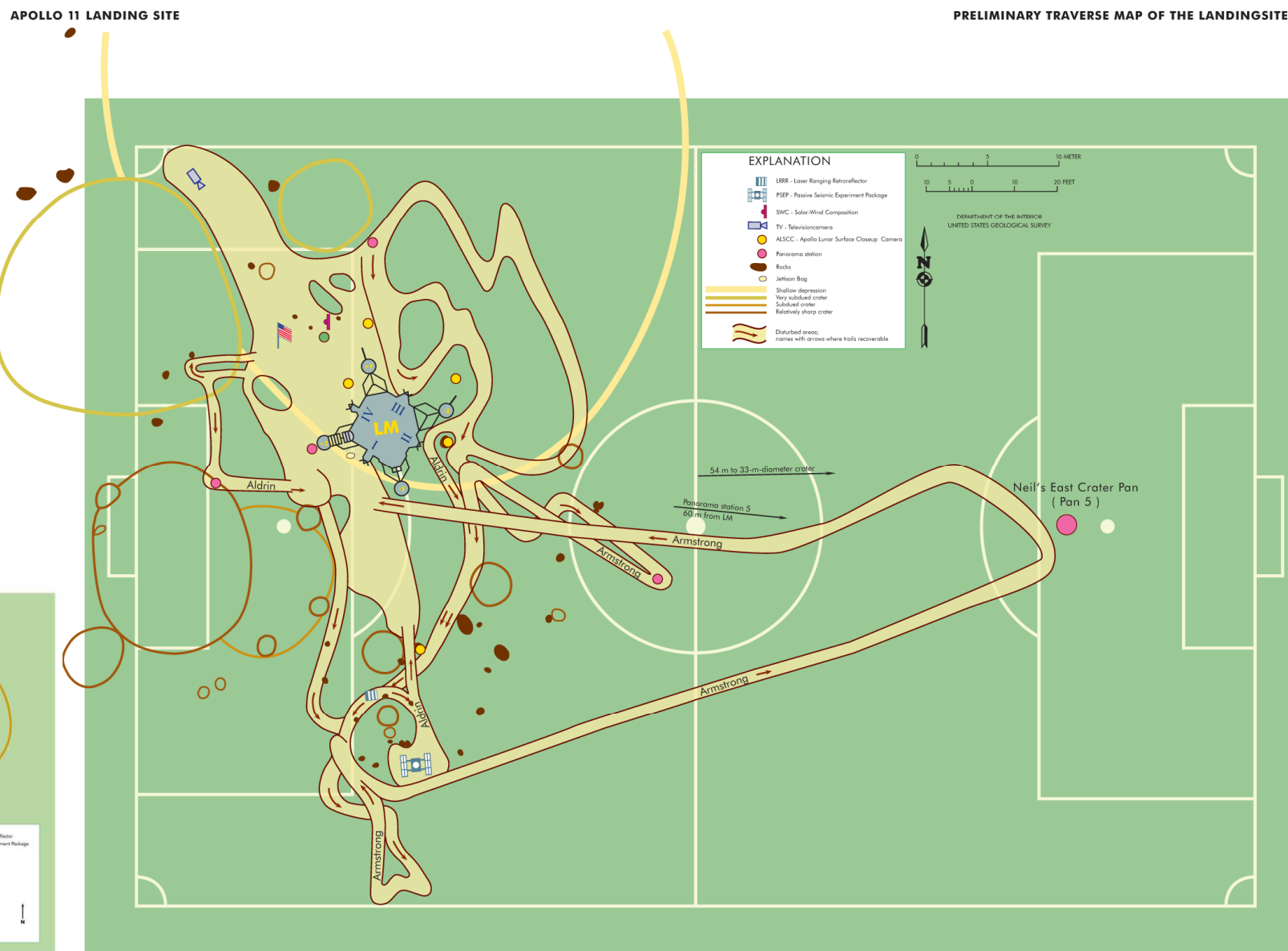
Available Public bikes in BARCELONA (Bicing)

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.4. Recorreguts

Apollo 11: Baseball and Football (Soccer) Comparisons

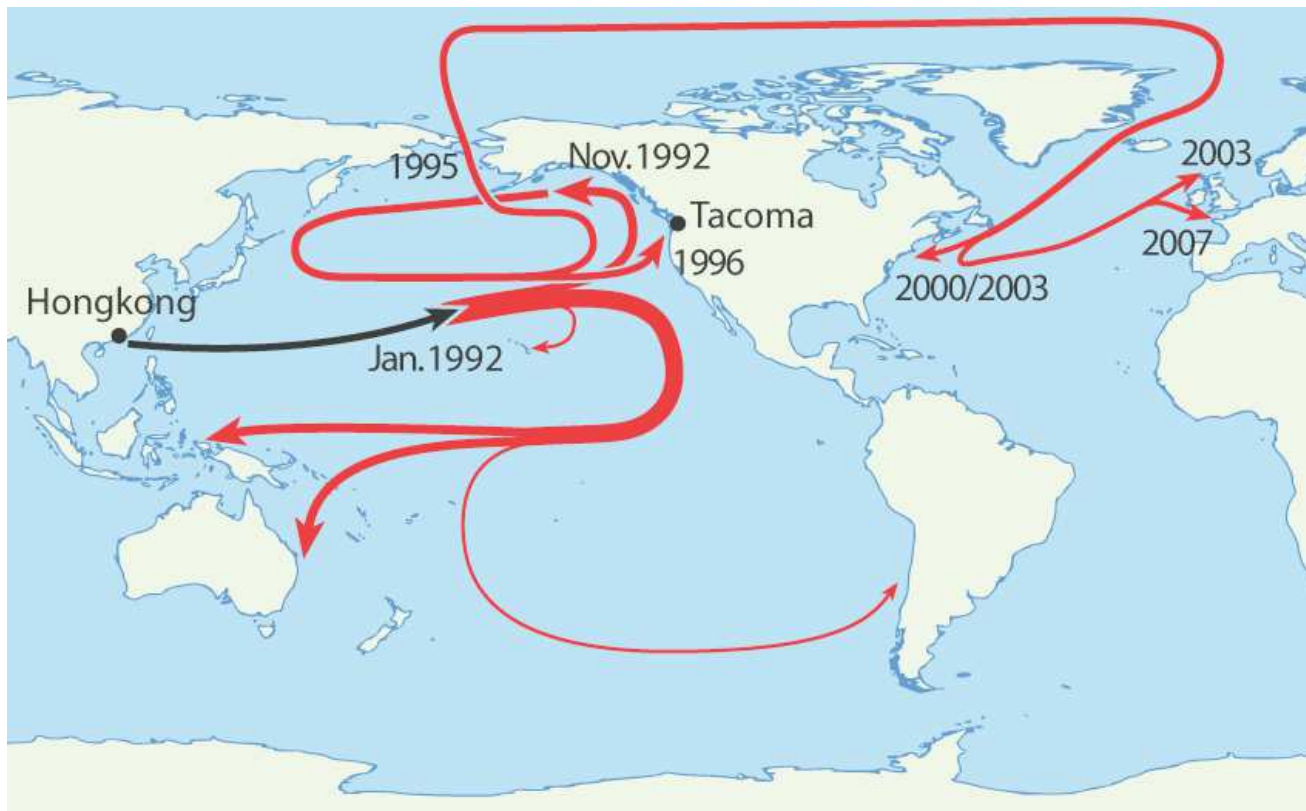

NASA via Strange Maps

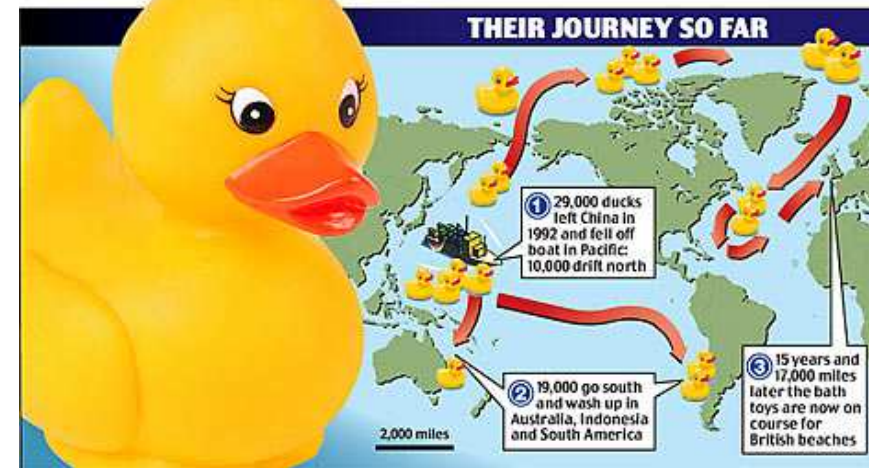
1) A la pàgina *Apollo Traverse Maps Superimposed on Terrestrial Sites*, creada per [Thomas Schwagmeier](#) i [Eric M. Jones](#) l'any 2012, podeu trobar altres interessants comparacions (a més d'un recorregut dels tripulants de l'Apollo 11 curiosament diferent del mostrat): "Apollo 12 in Rome", "Apollo 12 at the Vatican", "Apollo 14 visits Washington" i "D.C. Apollo 17 in Paris": <http://www.hq.nasa.gov/alsj/TraverseMapsEarth.html>

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.4. Recorreguts

Ànecs de goma i corrents oceànics

Strange Maps

El gener de 1992 un container amb gairebé 29.000 aneguets de goma va caure del vaixell que el transportava al bell mig de l'oceà Pacífic. El container es va obrir amb l'impacte i els aneguets, que viatjaven de Honk Kong cap a Tacoma es van escampar. Els aneguets, com el de la il·lustració, eren aquelles conegudes joguines per a les banyeres infantils, impossibles d'enfonsar i, en estar fetes de goma, de gran resistència i perdurabilitat. Per aquest motiu varen començar una travessia alternativa, surant sobre les aigües a mercè dels corrents marins.

Un oceanògraf jubilat, Curtis Ebbesmeyer va saber veure des del principi la enorme oportunitat que obria el succés per explorar el recorregut d'aquests corrents oceànics, i va predir la seva trajectòria a través del pas del Nordoest.

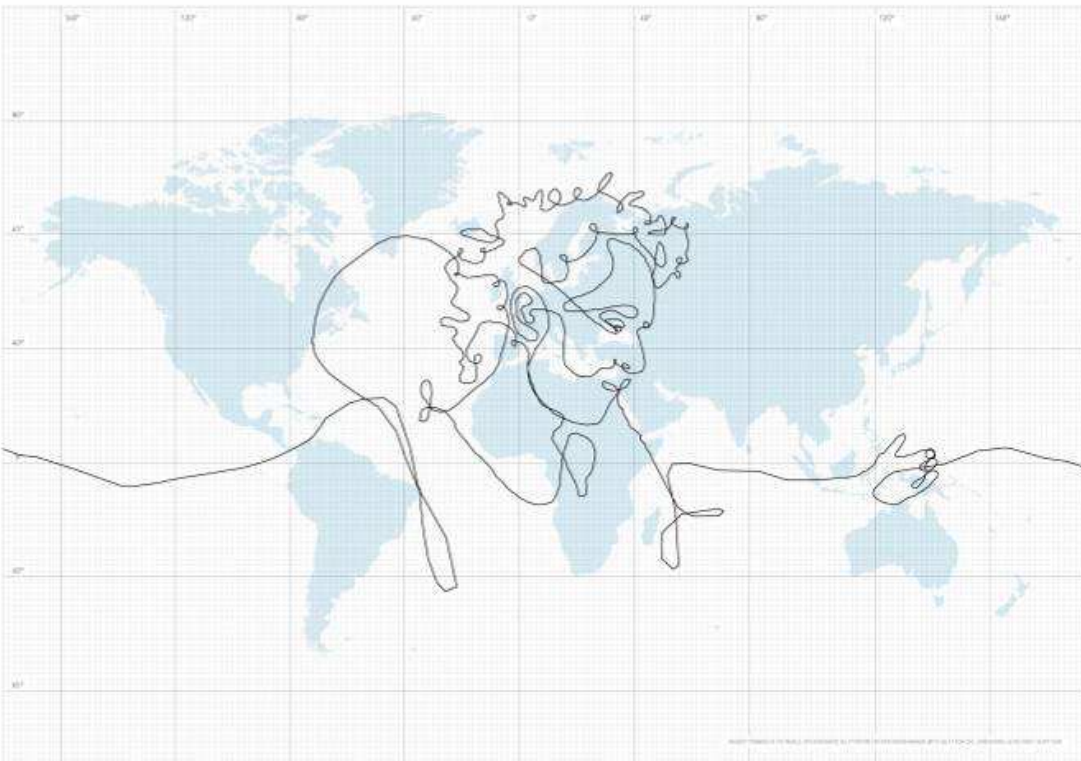
Els aneguets van fer la seva primera 'escala' al novembre de 1992 a les costes d'Alaska, impulsats pel corrent circular subpolar que es mou en sentit contrari a les manetes del rellotge. Molts dels aneguets que no varen quedar a la costa varen continuar un viatge de prop de tres anys resseguint, a una velocitat un 50% superior a la de la mateixa aigua, el corrent subpolar. Altres es van dirigir a Hawaii o fins i tot a Austràlia. Com Ebbesmeyer va predir, alguns aneguets també van escapar del corrent subpolar per dirigir-se al nord i travessar l'estret de Bering cap a l'oceà Àrtic. Entre els anys 1995 i el 2000 es aneguets viatjaren cap a l'est a una velocitat mitjana d'una milla diària fins que, amb el nou mil·lenni, van arribar a les costes del nord de l'Atlàntic a l'est dels Estats Units d'Amèrica. Finalment, l'any 2003 varen arribar a l'arxipèlag de les Hèbrides (a les costes d'Escòcia) i quatre anys més tard al sudoest d'Anglaterra.

El seguiment dels ànecs a la deriva va permetre, com va anticipar Ebbesmeyer, comprendre millor els corrents oceànics. La seva representació, amb indicació dels moments en què s'arriba als diversos punts, és com a mínim interessant.

7. La visualització d'allò que és inèdit

7.4. Recorreguts

The Biggest Drawing in the World

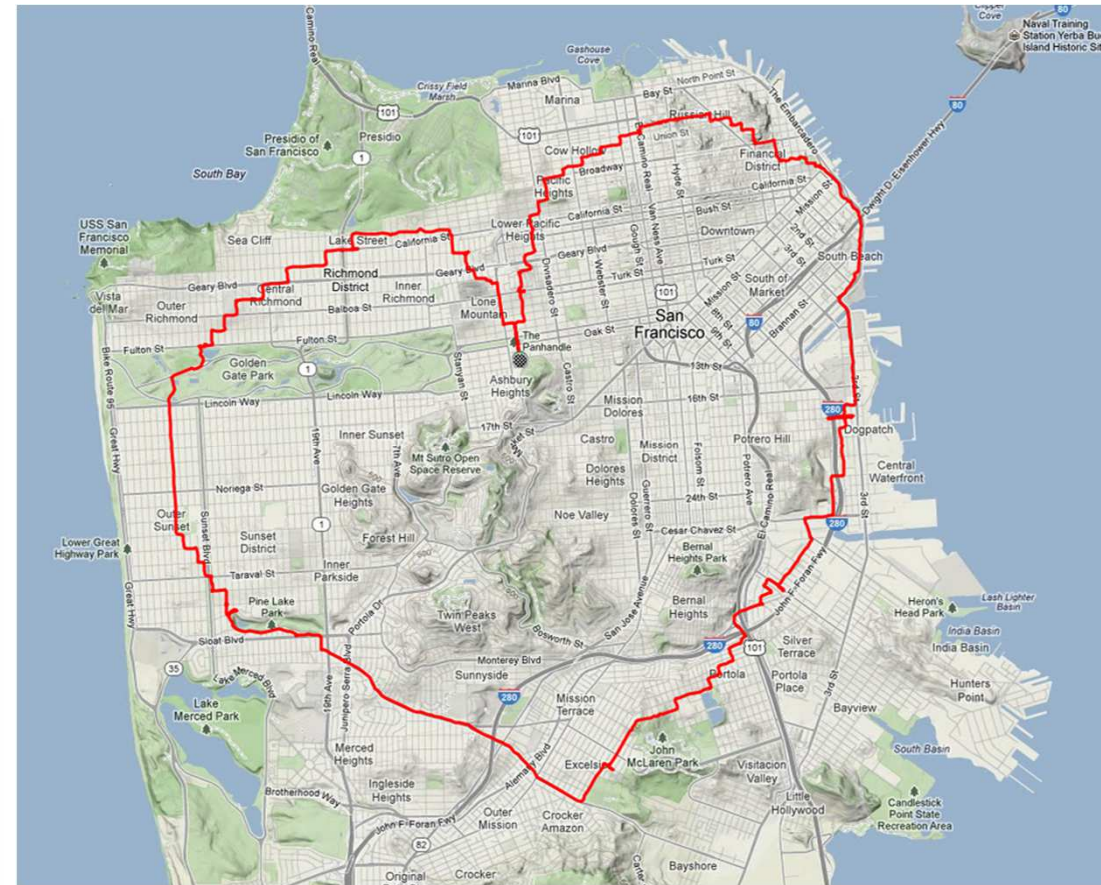
Strange Maps

El 17 de març de 2008 l'artista suec [Erik Nordenankar](#) va enviar un maletí amb un dispositiu gps a l'empresa de missatgeria DHL, acompanyat d'instruccions detallades sobre les seves diverses destinacions.

55 dies més tard, després del seu periple, el maletí va tornar a Estocolm, d'on havia sortit. En aquest període el maletí no únicament havia recorregut més de 110.000 quilòmetres sobre 62 països, sinó que ho havia fet tot dibuixant "l'autoretrat" de [Nordenankar](#).

Es tractaria, sense dubte, del dibuix més gran del món... si no fos perquè el mateix [Nordenankar](#) va revelar poc després que es tractava d'una falsificació: la història era inventada. Però la idea era, cal reconèixer-ho, força suggeridora.

Missatge d'amor des de San Francisco

payamrajabi.com

El novembre de 2011 [Payam Rajabi](#) va aconseguir una nova feina a San Francisco, la qual cosa el va obligar a deixar Toronto i, allà, la seva xicota Clare.

Enyorat, va pensar una idea original per regalar-li el dia de Sant Valentí: va pujar a la seva bicicleta, va obrir un mapa de San Francisco al seu iPhone i, fent servir el gps que duia incorporat, va gravar un recorregut de 27 milles per la ciutat en forma de cor. Quan el va tenir dibuixat a la pantalla, li va enviar a la Clare.

Tots dos casos, el retrat de [Nordenankar](#) (malgrat ser fals) i el cor a San Francisco, són clars exemples on el mapa és l'objecte principal de la representació. Aquí el mapa no és el mitjà per representar un recorregut, sinó que el recorregut és el mitjà per dibuixar un mapa que, després, convertit en imatge, complirà la seva doble funció: de missatge i de representació.

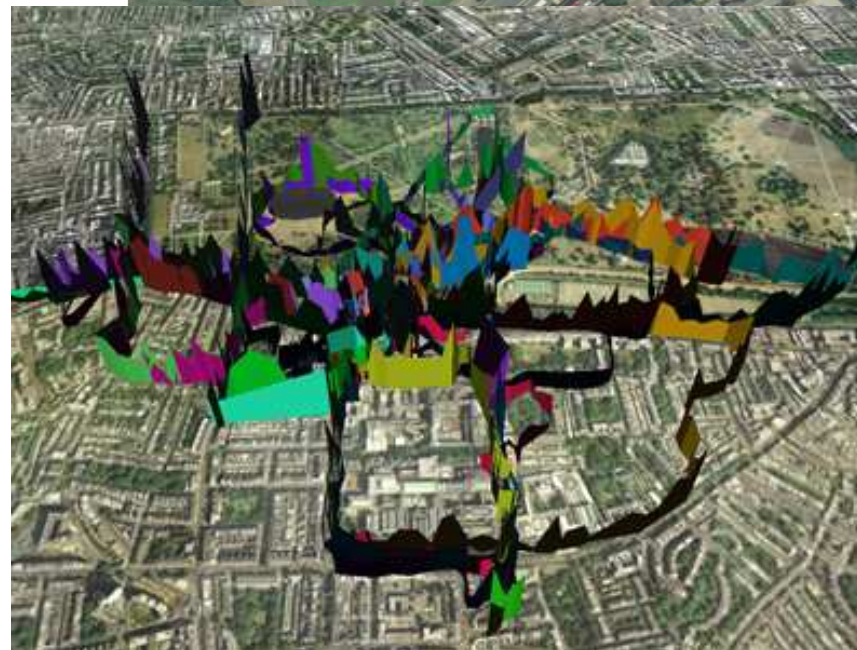
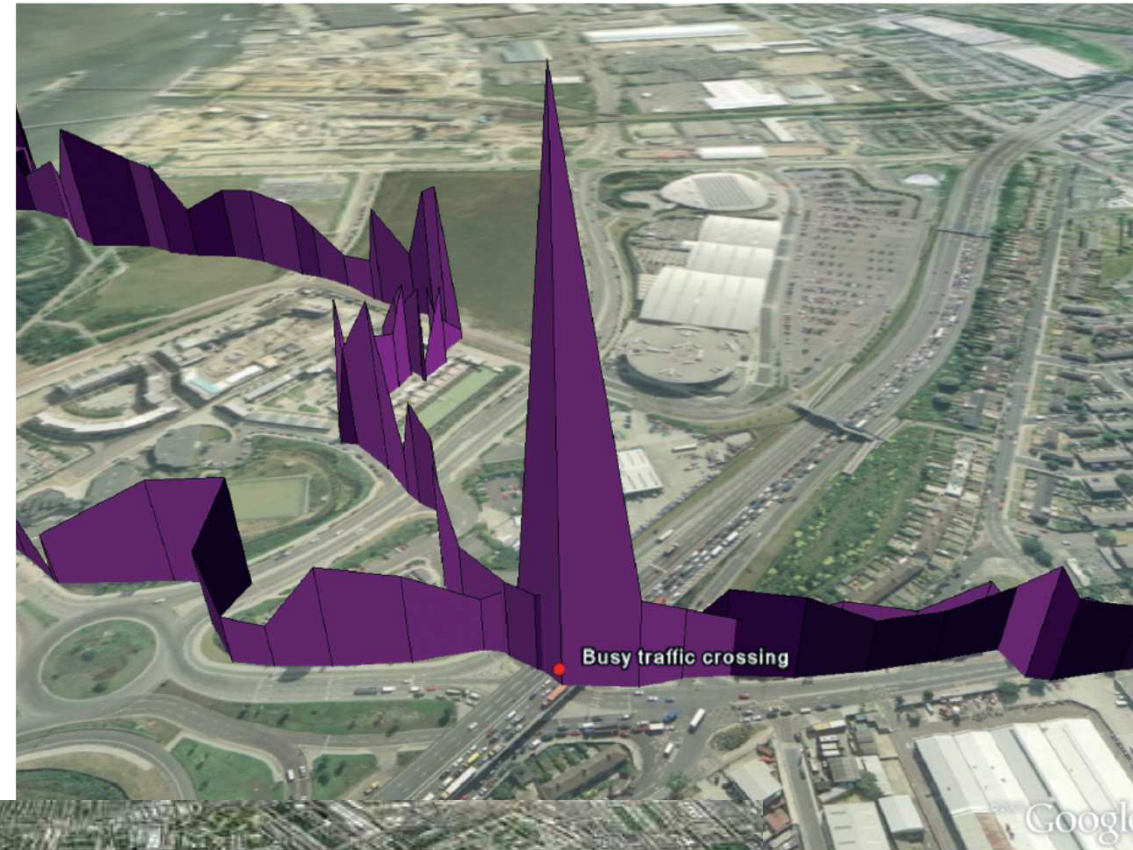
7. La visualització d'allò que és inèdit

7.4. Recorreguts

L'any 2004 [Christian Nold](#) inicià un projecte anomenat *Bio Mapping*. El projecte, en què varen participar milers de persones de setze països diferents, tenia l'objectiu d'investigar “la implicació de crear tecnologies capaces d'enregistrar, visualitzar i compartir amb altres els nostres estats corporals íntims”¹.

Per tal d'assolir aquest objectiu, [Nold](#) va inventar un dispositiu portàtil que enregistra dades provinents de dues tecnologies diferents: un sensor biomètric que mesurava “la resposta galvànica de la pell” (és a dir, un bio sensor que, de manera similar a un detector de mentides, mesura els canvis en el nivell de sudoració) i un localitzador GPS.

Amb aquest dispositiu, [Nold](#) va poder representar sobre un software cartogràfic estàndard com *Google Earth* el recorregut de cada portador del seu dispositiu tot mostrant el nivell d'agitació a cada lloc. Immodestament va descriure el seu instrument com “l'únic capaç de vincular les sensacions personals amb l'espai exterior de satèl·lits orbitant al voltant de la Terra”. Certament, l'impacte del seu experiment va ser notable, i s'hi van interessar multitud de persones i empreses buscant-hi aplicacions pràctiques, com ara agents immobiliaris delerosos de conèixer les àrees que despertaven major atracció entre possibles compradors d'habitatges, fabricants de cotxes que volien saber els motius d'estrès dels conductors o, també, sociòlegs i urbanistes interessants en incorporar la variable de la percepció i les emocions personals en el disseny de les ciutats.

biomapping

1) La descripció de la investigació juntament amb alguns interessants articles sobre la representació cartogràfica de les emocions van ser publicats per [Christian Nold](#) a *Emotional Cartography. Technologies of the Self* (disponible en Commons Media).